

**Συνέδριο της ETUCE (Ευρωπαϊκή Συνδικαλιστική Επιτροπή για την Εκπαίδευση)
«Δράσεις των εκπαιδευτικών συνδικάτων για την αμφισβήτηση των στερεοτύπων
των φύλων και το διαχωρισμό των φύλων στην αγορά εργασίας»**

Βαρσοβία 11-12 Σεπτεμβρίου 2012

Ιστορικό

Τον Νοέμβριο του 2011, η ETUCE ξεκίνησε πρόγραμμα για δράσεις των εκπαιδευτικών συνδικάτων για την αμφισβήτηση των στερεοτύπων των φύλων και το διαχωρισμό των φύλων στην αγορά εργασίας. Το έργο θα ολοκληρωθεί τον Οκτώβριο του 2012.

Τα στερεότυπα των φύλων είναι μία από τις κύριες αιτίες της ανισότητας μεταξύ των φύλων στην αγορά εργασίας. Αν και οι γυναίκες έχουν σημειώσει τεράστιες προόδους όσον αφορά την εκπαίδευση και την απόκτηση προσόντων, οι σταδιοδρομίες τους διακόπτονται συχνά ή μπλοκάρονται από τις οικογενειακές ευθύνες, που είναι άνισα κατανομημένες μεταξύ γυναικών και ανδρών. Τα εκπαιδευτικά συστήματα διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη διαμόρφωση των στερεοτύπων των φύλων και τα στερεότυπα των φύλων στην εκπαίδευση είναι ένας από τους λόγους για την ανισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας. Τα συνδικάτα των εκπαιδευτικών μπορούν και πρέπει να διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην εκπαίδευση για την ισότητα των φύλων. Με τις δράσεις αυτού του προγράμματος η ETUCE επιδιώκει να εργαστεί προς την κατεύθυνση των εκπαιδευτικών συστημάτων, με σκοπό τη μείωση των στερεοτύπων των φύλων και να εφοδιάσει τους εκπαιδευτικούς και τα συνδικάτα τους, με την απαραίτητη τεχνογνωσία για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση.

Ο κύριος στόχος αυτής της πρωτοβουλίας είναι να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό στον τομέα της εκπαίδευσης για να ξεπεραστούν οι έμφυλες διακρίσεις στην αγορά

εργασίας, με στόχο την προώθηση όχι μόνο της ισότητας των φύλων στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού, αλλά και να προκαλέσει μια αλλαγή στις επιλογές των μαθητών και των μαθητριών για τη μελλοντική σταδιοδρομία τους, με την παροχή στους εκπαιδευτικούς και στα συνδικάτα των εκπαιδευτικών τεχνογνωσίας και εργαλείων που είναι απαραίτητα για την προώθηση της ισότητας των δύο φύλων στον τομέα της εκπαίδευσης και, κατά συνέπεια, στην κοινωνία στο σύνολό της.

Στόχοι του προγράμματος:

1. Να προσδιορίσει και να εξετάσει τη σχέση μεταξύ της ανισότητας των φύλων στην αγορά εργασίας και την εκπαίδευση: αναπαραγωγή των στερεοτύπων των φύλων στο μαθησιακό περιβάλλον, μέθοδοι διδασκαλίας, εκπαιδευτικά υλικά και αλληλεπίδραση στην τάξη.

2. Να αυξήσει την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτικών συνδικάτων, των φοιτητών και των μαθητών/τριών σχετικά με το θέμα της ισότητας των φύλων (ρόλοι, συμμετοχή στην αγορά εργασίας, νομοθεσία, αμοιβές, συμμετοχή των γυναικών στη λήψη αποφάσεων). Να ενισχυθεί η οπτική της ισότητας των φύλων στη διδασκαλία με σκοπό την άμβλυση των στερεοτύπων στους μαθητές και τις μαθήτριες (μελλοντικούς εργαζομένους/εργαζόμενες) για την επιλογή της σταδιοδρομίας τους.

3. Παροχή γνώσεων και πληροφοριών στους εκπαιδευτικούς για την ευρωπαϊκή και την εθνική νομοθεσία σε θέματα ισότητας και τις συνθήκες εργασίας εν γένει, όπως γονική άδεια, άδεια μητρότητας, ίση αμοιβή, σεξουαλική παρενόχληση κ.α. Πληροφόρηση για το έργο που έχει επιτελεσθεί από τα συνδικάτα σε αυτούς τους τομείς μέχρι σήμερα, με σκοπό να μπορέσουν οι μαθητές/τριες να επιλέξουν μια σταδιοδρομία, ανεξαρτήτως των στερεοτύπων των φύλων.

4. Αλλαγή στις διδακτικές προσεγγίσεις, βελτίωση της στάσης και των προσωπικών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών με στόχο την ένταξη της οπτικής του φύλου στην παιδαγωγική διαδικασία.

5. Προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο με βάση τις νέες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις.

Τον Μάιο του 2012, η ETUCE διοργάνωσε διήμερο σεμινάριο με συμμετοχή εκπαιδευτικών από τα Ευρωπαϊκά Συνδικάτα, όπου οι συμμετέχοντες εξέτασαν τα διάφορα εθνικά πλαίσια στην Ευρώπη, όσον αφορά τη σύνδεση μεταξύ της ανισότητας των φύλων στην αγορά εργασίας και στην εκπαίδευση και αναζήτησαν τρόπους για να εισαχθεί η οπτική του φύλου στα εθνικά εκπαιδευτικά συστήματα. Επίσης οι συμμετέχοντες αντάλλαξαν ιδέες για το πώς μπορεί να βελτιωθεί η ευαισθησία σχετικά με την ισότητα των φύλων στη διδασκαλία με σκοπό την άμβλυση των στερεοτύπων σε μαθητές/τριες (μελλοντικούς εργαζομένους/εργαζόμενες) για την επιλογή σταδιοδρομίας. Επίσης συζητήθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές για τη σύνταξη ενός οδηγού δράσης.

Τελικό Συνέδριο στη Βαρσοβία 11 και 12 Σεπτεμβρίου 2012

Στο Συνέδριο συμμετείχαν 45 εκπαιδευτικοί (εκπρόσωποι συνδικαλιστικών οργανώσεων από όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης) από 22 ευρωπαϊκές χώρες.

Την ΟΛΜΕ εκπροσώπησε η αντιπρόεδρος του ΚΕ.ΜΕ.ΤΕ. Ελένη Γλαρέντζου.

Το πρόγραμμα του Συνεδρίου:

Τρίτη 11 Σεπτεμβρίου 2012

- ✓ Σύντομη αναφορά στα βασικά σημεία του διήμερου εκπαιδευτικού σεμιναρίου της ETUCE το Μάιο 2012, από την Kounka Damianiva (Βουλγαρία).
- ✓ Εισήγηση με θέμα «Τα στερεότυπα του φύλου στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας με την οπτική του δημοκρατικού πολίτη», Anne Marie Faradji (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο).
- ✓ Συζήτηση με θέμα «Καταπολεμώντας τα στερεότυπα του φύλου στα εθνικά εκπαιδευτικά συστήματα», Anna Wotosik, πρόεδρος του “Toward the girls Association” (Πολωνία) και Nilole Mosconi, University Paris Quest Nanterre (Γαλλία).
- ✓ Παρουσίαση «καλών πρακτικών» από εκπαιδευτικά συνδικάτα για την καταπολέμηση των στερεοτύπων των φύλων στην εκπαίδευση από τις Nieves Martinez Ten και Laura Lopez Machin (Ισπανία), Melanie Bittner (Γερμανία), Barbara Kutrowska (Πολωνία), Rosamund McNeil (Ηνωμένο Βασίλειο).
- ✓ Εισήγηση με θέμα «Στερεότυπα του φύλου στην εκπαίδευση και στην αγορά εργασίας» από την Anna Krasteva, Department of Political Science, New Bulgarian University (Βουλγαρία).
- ✓ Ομάδες εργασίας – συζήτηση για τα μέτρα και τις δράσεις που πρέπει να αναλάβουν τα εκπαιδευτικά συνδικάτα στο θέμα αυτό.
- ✓ Παρουσίαση στην ολομέλεια των αποτελεσμάτων των ομάδων εργασίας.

Τετάρτη 12 Σεπτεμβρίου 2012

- ✓ Συζήτηση με θέμα «Ανισότητα των φύλων στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας» με τους Kounka Damianiva (ETUCE), Jo Morris (European Institute for Gender Equality), Charles Nolda (EFEE), Isabella Biletta (Eurofound), Anne Marie Faradji (Council of Europe).
- ✓ Ομάδες εργασίας για την επεξεργασία και την επικύρωση του «Οδηγού της ETUCE – Η πρόκληση των στερεοτύπων του φύλου στην εκπαίδευση και οι ανισότητες του φύλου στην αγορά εργασίας».
- ✓ Ολομέλεια – Συμπεράσματα από τις ομάδες εργασίας.

«Οδηγός της ETUCE – Η αμφισβήτηση των στερεοτύπων του φύλου στην εκπαίδευση και οι ανισότητες του φύλου στην αγορά εργασίας». (Τα βασικά σημεία):

Οι κύριοι τομείς της ETUCE για την ισότητα των φύλων στην Ευρώπη είναι οι εξής:

- Ίση αμοιβή μεταξύ ανδρών και γυναικών.
- Εξάλειψη του χάσματος της εκπροσώπησης των φύλων.
- Ισορροπία εργασίας-ζωής.
- Αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας και προάσπιση των δικαιωμάτων στο χώρο της εργασίας.

Όλες αυτές οι περιοχές είναι πολύ σημαντικές για την επίτευξη της ισότητας των φύλων στην πράξη. Μόνο με τη δέσμευση από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς μπορεί αυτό το κοινωνικό ζήτημα να αντιμετωπιστεί.

Η αμφισβήτηση των στερεοτύπων του φύλου στην εκπαίδευση και των διακρίσεων στην αγορά εργασίας, αποκτά ακόμα μεγαλύτερη σημασία ιδίως σε περιόδους οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Οι συστάσεις επικεντρώνονται στις εξής πέντε προτεραιότητες:

1. Αύξηση της ευαισθητοποίησης μεταξύ των εκπαιδευτικών και των συνδικάτων των εκπαιδευτικών στο ζήτημα των στερεοτύπων των φύλων.
2. Ανάπτυξη εργαλείων που να συμβάλουν στην ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση.
3. Άμβλυση των επιπτώσεων των στερεοτύπων των φύλων στην επιλογή σταδιοδρομίας των μαθητών και των μαθητριών.
4. Λήψη συγκεκριμένων μέτρων ώστε να συμπεριλαμβάνεται το θέμα της ισότητας των φύλων στο διάλογο με τους εργοδότες.
5. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών από επιτυχείς θεσμικές ή / και νομοθετικές αλλαγές στα εθνικά συστήματα εκπαίδευσης. *

Όλα τα υλικά από το συνέδριο είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του ΚΕ.ΜΕ.ΤΕ. kemete.sch.gr στο σύνδεσμο «ENGLISH».

Η παρέμβαση της εκπροσώπου της ΟΛΜΕ στο Συνέδριο

Οι πολιτικές λιτότητας που έχουν επιβάλει η Τρόικα και οι Ελληνικές κυβερνήσεις τα τελευταία τρία χρόνια, με πρόσχημα την οικονομική κρίση, έχουν δημιουργήσει πρόσθετα προβλήματα στις εργαζόμενες γυναίκες και στη θέση τους στην αγορά εργασίας:

- Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, τον περασμένο Ιούνιο, η ανεργία στην Ελλάδα έφτασε στο 24,4% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, έναντι 23,5% το Μάιο. Τον ίδιο μήνα, η ανεργία των γυναικών ανήλθε στο 28,1% έναντι του 25,6% το Μάιο και των ανδρών στο 21,7% ενώ το Μάιο σύμφωνα με την Eurostat ήταν 18,8% .
- Το 2010, με μερική απασχόληση υπολογιζόταν ότι εργάζονταν το 31,9% του ενεργού γυναικείου πληθυσμού έναντι του 8,7% του αντίστοιχου ανδρικού πληθυσμού. Ποσοστό που τα δύο τελευταία χρόνια αυξήθηκε. Με άλλα λόγια, το 78% και περισσότερο της μερικής απασχόλησης αφορά τις εργαζόμενες γυναίκες.
- Οι γυναίκες είναι οι πρώτες που απολύονται και οι τελευταίες που προσλαμβάνονται.
- Πολλές γυναίκες εργάζονται χωρίς ασφάλιση με αποτέλεσμα να μην έχουν μια αξιοπρεπή σύνταξη.
- Σε πολλές περιπτώσεις δεν προστατεύεται πλέον η μητρότητα (απολύσεις εγκύων στον ιδιωτικό τομέα, μη πρόσληψη εγκύων γυναικών ή μητέρων μικρών παιδιών, μείωση του επιδόματος τοκετού κ.α.).

- Τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης έχουν αυξηθεί.
- Έχουν γίνει περικοπές στα κοινωνικά επιδόματα (για ανάπηρα παιδιά, πολύτεκνες μητέρες κλπ).
- Η συρρίκνωση και σε πολλές περιπτώσεις η ιδιωτικοποίηση του κράτους πρόνοιας (παιδικοί σταθμοί, σχολεία, βοήθεια στο σπίτι για ηλικιωμένους κα) έχουν σαν αποτέλεσμα την ακόμα μεγαλύτερη επιβάρυνση των γυναικών, δημιουργώντας πρόσθετα μειονεκτήματα στη διάκριση των φύλων.

Υποστηρικτικές δομές της εκπαίδευσης, όπως η Συμβουλευτική και ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός, οι Σχολικές Δραστηριότητες που σε αυτές περιλαμβάνονταν και προγράμματα για την ισότητα των φύλων έχουν συρρικνωθεί ή καταργηθεί.

Ελένη Γλαρέντζου